

TRGOVSKI LIST

Časopis za trgovino, industrijo in obrt.

Naročnina za ozemlje SHS: letno 180 Din, za 1/2 leta 90 Din, za 1/4 leta 45 Din, mesečno 15 Din; za inozemstvo: 210 Din. — Plača in toži se v Ljubljani.

Uredništvo in upravnništvo je v Ljubljani v Simon Gregorčičevi ulici. Dopisi se ne vračajo. — Štev. pri čekovnem zavodu v Ljubljani 11.953.

LETO IX.

Telefon št. 552.

LJUBLJANA, 20. novembra 1926.

Telefon št. 552.

ŠTEV. 136.

Izredni občni zbor Zveze trgovskih gremijev in zadrug za Slovenijo.

V četrtek, dne 18. t. m. se je vršil v veliki dvorani Celjskega doma v Celju izredni občni zbor Zveze trgovskih gremijev in zadrug za Slovenijo.

Pred občnim zborom se je vršila predkonferenca,

ki jo je otvoril in vodil načelnik mariborskega gremija in podnačelnik zveze g. Vilko Weixl. Namen te predkonference je bil, da se že pred občnim zborom v ožjem krogu razpravi o vseh glavnih vprašanjih, ki so bila na dnevnem redu, zlasti o izpremembi zveznih pravil. K temu vprašanju je podal zvezni tajnik g. Ivan Mohorič obširno poročilo, iz katerega posnamemo, da se je že lanskega leta na občnem zboru v Rogaški Slatini sklenilo, da je z ozirom na upravno razdelitev Slovenije na dve oblasti, kakor tudi z ozirom na dejstvo, da je zakonodajni odbor ukinil naredbo dež. vlade za Slovenijo z dne 25. novembra 1919 in bil tudi pozneje likvidiran oddelek ministrstva trgovine in industrije v Ljubljani, vsled česar so bile prenešene agende, v kolikor niso bile pridržane ministrstvu, na obrtne referate pri velikem županu v Ljubljani in Mariboru, da se novim razmeram primerne spremenijo zvezna pravila. Diskusije so se vodile mirno in stvarno in na predkonferenci storjeni sklepi so bili tudi na popoldanskem občnem zboru soglasno sprejeti. Zvezno načelstvo je imelo ves interes na tem, da dobi v zveznem odboru vsak včlanjen gremij, odnosno zadruga možnost neposrednega sodelovanja na ta način, da ima v odboru svoje stalno zastopstvo. Naravno, da se je mislilo pri tem pozvati v zvezni odbor vse gremijalne načelnike, ki so v prvi vrsti poklicani, zastopati pri zvezi interese gremijalnih članov. Zato je zvezno načelstvo tudi predlagalo, da je vsak gremijalni načelnik obenem tudi zvezni odbornik. Poleg tega bi se naj dalo tudi večjim in važnejšim gremijem sorazmerno z njihovo močjo v zveznem odboru še posebna zastopstva.

Po končani konferenci se je vršil v Celjskem domu skupni obed, nakar se je začel ob 14. uri

izredni občni zbor.

Načelnik mariborskega gremija in V. Weixl, načelnikov namestnik. (Njegov govor prinašamo dobesedno na drugem mestu.) Posebej je pozdravil zastopnika velikega župana mariborskega g. R. Rateja.

Po pozdravnem govoru g. predsedujočega se je prešlo na prvo točko dnevnega reda, na volitev zveznega odbora in pregledovalcev računov. Po kratkem od predsednika dovoljenem odmoru, se oglasi k besedi delegat ormoškega gremija g. Lovro Petovar, ki je predlagal v zvezni odbor naslednje gospode:

Vilko Weixl, Maribor; Rudolf Stermecki, Celje; Janko Klun, Slovenj-gradec; Ludvik Brumen, Murska Sobota; Franjo Sirc, Kranj; Anton Umek, Brežice; Leopold Fürsager, Radovljica; Ivan Gregorc, Jurij Verovšek, Ivan Kostevec, Ernest Hieng, Josip Kavčič, Vilko Turk, Peter Sterk in Franc Zebal, vsi iz Ljubljane. Kot namestnike se je predlagalo gg.: Ed-

mund Kastelic, Novomesto; Stanko Lenarčič, Logatec; Vilko Berdajs, Maribor; Pavel Fabiani, Mirko Ambrožič in Rudolf Zore iz Ljubljane. Za pregledovalce računov gg.: Ludvik Kuharič, Ormož in Avgust Volk, Ljubljana.

Predlog g. Petovarja je ponovno prečital g. Cimperšek, nakar je bil soglasno sprejet.

Zvezni tajnik g. Ivan Mohorič je podal nato izpno tajniško poročilo, o katerem je referiral o novih zakonih, ki se izdelujejo v ministrstvu trgovine, o uredbi glede odpiranja in zapiranja trgovin, o pogajanjih s Francozi, o voznem redu, o trgovski bolniški blagajni, o poteku železniške konference in o stališču zveze glede gradbenega programa itd.

Njegova izvajanja so vzbudila veliko zanimanje pri navzočih delegatih, ki so pozorno sledili referentu in mu ob koncu živahno pritrdjevali.

Sledila je nato razprava o spremembi zveznih pravil. Ker se je o tem vprašanju obravnavalo že na dopoldanski predkonferenci, je zvezni tajnik ponovno prečital nove predloge po posameznih členih. Vsi člani so bili v smislu sporazuma z malimi izjemami soglasno sprejeti. Besedilo sklenjenih sprememb so dobili v prepisu vsi delegati na občnem zboru.

Nato se oglasi k besedi delegat g. Lovro Petovar, ki je obširno govoril o »Trgovskem listu«. Sprejel je bil njegov predlog, da se pooblasti zvezni odbor, da stopi glede lista v stik in pogajanja z lastniki lista.

Nato je delegat g. Jos. J. Kavčič z markantnimi besedami orisal naš težak gospodarski položaj. Ko je dr. Krajač prevzel ministrstvo trgovine in industrije, so ga pozdravili gospodarski krogi z iskrenim zadovoljstvom kot dobrega poznavalca gospodarskih stremeljenj in stavili so nanj velike nade, da bo kot trgovski minister upošteval zahteve privrednikov in jim omogočil sodelovanje na konsolidaciji gospodarstva. Bojimo pa se, da nas bo to pričakovanje razočaralo, ker baš ta minister sedaj, ko sta potekla že dva meseca odkar so bile izvršene volitve v zbornico za trgovino, obrt in industrijo, ne skliče te važne korporacije in tako onemogoča baš v dobi, ko bi bila aktivnost zbornice nujno potrebna, njeno delovanje. Zbornica je naš gospodarski parlament, ona je tolmač naših potreb in njeno sodelovanje v sedanji dobi, ko se izdeluje cela vrsta najvažnejših gospodarskih zakonov, neobhodno potrebno. Misli, da je dolžnost občnega zbora Zveze kot stanovske organizacije celokupnega trgovstva, da z močnim povdarkom izrazi ministru svojo nevoljo nad zavlačevanjem sklicanja zbornice in zahteva odločno od njega, da temu postulat ugoditi.

Predlog g. Kavčiča je bil soglasno sprejet.

Zvezni zbor je nadalje soglasno sprejel predlog g. Jos. J. Kavčiča glede Trgovskega bolniškega podpornega društva, s katerim se zbor soglasno priključuje akciji združenih organizacij proti ukinitvi tega društva.

Končno je delegat gospod Konrad Elsbacher izrekel v imenu vseh delegatov zveznemu tajniku g.

Namen in naloge Zveze.

Govor načelnikovega namestnika g. V. Weixla na zboru v Celju.

Dragi prijatelji! Na zadnjem rednem občnem zboru v Kranju smo sklenili, da se ima v svrhu izpremembe zveznih pravil vršiti v toku meseca novembra izredni občni zbor v Celju. Vprašanje izpremembe zveznih pravil se vleče že nad poldrugo leto. O njem se je razpravljalo že na občnem zboru v Rogaški Slatini 21. maja 1925 in danes smo na tem, da vse te sklepe končno izvedemo in preosnujemo Zvezo gremijev tako, kakor zahtevajo izpremenjene upravne razmere in kakor je želeli v našem internem poslovnem interesu, da bi zveza kot enotna organizacija trgovstva za obe oblasti Slovenije odgovarjala po svoji splošni sestavi, posebno po svoji strukturi odbora željam in zahtevam vseh včlanjenih gremijev in zadrug. To je bila vodilna misel za izpremembo zveznih pravil, katero hočemo na današnjem občnem zboru izvršiti. Poleg teh stvarnih razlogov pa je bilo treba izpremeniti odnosno izpolniti pravila zveze tudi iz mnogih formalnih razlogov. Zvezna pravila so bila sestavljena v letih 1919 in 1920 ter so bile v njih oblasti označene tako, kakor so se takrat nazivale in tudi denarni zneski so bili navedeni le v kronah in po razmerah tedanje kronske veljave. Tudi v tem oziru je bilo treba že davno zvezna pravila izpopolniti in predugačiti, da odgovarjajo današnjim prilikam.

Da se doseže sporazum vseh gremijev in zadrug v zadevi zveznih pravil, se je vršila danes dopoldan tozadevna predkonferenca. Povdarjam še enkrat, da ni interes zveze majorizirati manjšino, marveč delati sporazumno in solidarno, upoštevati mišljenja vseh včlanjenih gremijev, upoštevati utemeljene predloge vseh delegatov ter jih spraviti v sklad z interesi celokupnega slovenskega trgovskega stanu.

Iz referata o izpremembi zveznih pravil ste slišali, da je interes zveze omogočiti in pospeševati čim najintenzivnejše sodelovanje vseh gremijev pri zveznih akcijah, katerih namen je ščititi v naši zakonodaji in pri raznih upravnih ukrepih interese našega trgovstva in pripomoči našim potrebam in zahtevam do uveljavljanja. S tega vidika smo sestavili načrt za izpre-

Ivanu Mohoriču najtoplejše zahvalo za njegovo vzorno delovanje v prid zveze. Zvezi je v posebno čast in zadoščenje, da je bil tajnik Mohorič pri zadnjih železniških konferencah izvoljen za podpredsednika, kar je najlepši dokaz, kako se zna ceniti njegovo strokovno delo.

Izvajanja g. Elsbacherja so bila sprejeta z viharim odobravanjem.

Načelnik Gremija trgovcev v Ribnici g. Divjak je nato v ostrih besedah kritiziral nepravilno postopanje nekaterih obrtnih oblasti pri podeljevanju obrtnih dovoljenj, ki so odvisna od doprinosa dokaza usposobljenosti. Načelstvo je sklenilo podvzeti tozadevno na merodajnih mestih vse potrebne korake.

Ker se ni oglasil nihče več k besedi, je zaključil predsedujoči izredno dobro obiskan občni zbor, s ponovno zahvalo za lepo udeležbo.

membo zveznih pravil, da postane vez med gremiji in zvezo čim tesnejša in čim intimnejša da bo Zveza res forum, ki predstavlja enotno voljo naših gremijev, da ne dajejo povoda k nesoglasnostim in nasprotstvom, ki so v stanju le škodovati našemu organizatornemu stanovskemu delu in našim prizadevanjem za napredek in konsolidacijo gospodarskih razmer. Interes zveze zahteva, da se osebne ambicije podredijo interesom in zahtevam skupnosti, da je naše delo vzajemno in skladno, da vlada med nami disciplina in da vsakdo s požrtvovanjem stavi svoje zmožnosti in izkušnje v službo dela za koristi našega trgovskega stanu za obrambo naše stanovske časti in pospeševanja našega stanovskega ugleda in upliva.

V tem zmislu pozdravljam današnji izredni občni zbor kot načelnikov namestnik, pozdravljam iskreno Vas vse, ki ste se v tako izredno lepem številu odzvali mojemu pozivu in posetili današnji občni zbor ter s tem dokazali polno razumevanje za važnost naše stanovske organizacije.

Imamo pa še drug razlog, da se vrši današnji izredni občni zbor. Ne bom se spuščal v podrobnejše opisovanje razmer, ki so Vam vse predobro znane, omenim le toliko, da so bila nesoglasja, ki so se v zadnjem času pojavljala v zvezi, povod, da je na zadnji seji širšega odbora zveze osem zveznih odbornikov in trije namestniki odložilo svoje funkcije. Odbor je vsled tega postal nesklepčen in je bilo delovanje zveze s tem onemogočeno. Zato sem smatral za svojo prvo nalogo, ko je prišla name vrsta, da prevzamem kot načelnik gremija funkcije začasnega vodstva zveze, da skličem zvezni zbor na izredno skupščino, da se v zmislu obstoječih pravil za prehodno dobo do občnega zbora v Ptuj, ki naj bi se vršil takoj po Veliki noči v Ptuj, izvoli zvezni odbor in omogoči zvezi redno delovanje. Tako delovanje je v spričo težkih razmer gospodarske depresije, v kateri se danes nahajamo, nujno potrebno, potrebno pa je tudi spričo mnogobrojnih zakonskih načrtov, ki jih je izdelalo ministrstvo trgovine in industrije in h katerim je treba zavzeti stališče.

Obširno poslovno poročilo zveznega tajništva, ki Vam je bilo koncem oktobra dostavljeno, Vam nudi najboljši pregled, koliko dela čaka zvezo v bodoči zimski perijodi. Zato moramo danes izvoliti zvezni odbor, ki nam bo nudil garancijo, da se bodo mogle vršiti redne seje in da se popravi deloma tudi to, kar je bilo v zadnji dobi zamujeno, ker se je od lanskega novembra pa do danes vršila samo ena seja meseca maja, na kateri se je v glavnem razpravljalo o pripravah za občni zbor v Kranju. Treba nam je napeti vse sile, da to zamudo popravimo. Nesoglasja, ki so se bila v zadnjem času pojavila, naj bi se v bodoče ne pojavljala nikdar več, marveč naj današnje volitve omogočijo, da bo zveza solidarno nastopala povsod, kjer to zahteva interes našega stanu. To je moja iskrena želja, ki jo sporočam občnemu zboru s prošnjo, da jo blagovolite pri današnjih volitvah vpoštevati.

Ali si že pridobil »Trgovskemu listu« vsaj onega novega naročnika?

Umetniško dekorirana izložba.*

Umetniška dekoracija izložbe ne obstoji, kakor mnogi mislijo, v reklamno kričeh, fantastičnih slikah, ki imajo v prvi vrsti namen, da privabijo publiko, ampak v tem, da daje z linijami in barvami, izbranimi po zakonu umetnosti, razstavljenemu blagu privlačnost. To pa je mogoče doseči šele tedaj, kadar mu je izbran viden, prikladen prostor, kadar je postavljeno v primerno višino in mu je dano tako ozadje in podloga, da tvori s svojo okolico harmonijo barv in sloga. Za dosego lepe slike je torej izredno važno, kakšno podlogo, posebno pa kakšno ozadje izberemo. Slika, ki jo kazi nesrečno izbrano ozadje, estetski ne učinkuje.

Običajno aranžiramo temno blago na svetli, svetlo na temni podlogi. Za izložbo z gardinami, damskim belim perilom in drugim nežnim blagom se poslužujemo temnozelenih, zelenih, modrih in črnih podlog. Za moško konfekcijo je primerna temnozelenka, kostanjeva, rjava, temnomodra, črna in tudi črta podloga, nikakor pa ne rožasta, ki pa je uporabna za damsko konfekcijo. Podlog z živimi barvami se poslužujemo le pri damski konfekciji.

Podloga in ozadje morata biti vedno prikladna tako glede barve, kakor glede vrste blaga samega, n. pr. svileni blago izgleda jako nežno, če obstoji ozadje iz šifona. Nasprotno pa ne harmonira volneno blago s šifonskim ozadjem.

Iz navedenega sledi, da moramo popolnoma poznati materijo, kvaliteto in svojstvo blaga, natančno vedeti, v čem obstoji njegova vrednost, ker nam je le na ta način mogoče — s fantazijo in umetniškim smislom — zamisliti tako dekoracijo, ki daje blagu čimvečjo mikavost.

Izložba je umetniško dekorirana takrat, kadar je v njej izloženo blago izbrano in kombinirano tako, da s svojo sugestivno močjo vabi gledalca k nakupu. Gledalcu bodi na prvi pogled jasno, zakaj je blago najbolj uporabno. Zato je potrebno, da so s pravilno grupacijo linij in s primerno izbranimi barvami izražena tudi vsa njegova karakteristična in praktična svojstva.

* Priobčujemo ta odstavek iz knjige »Izložbeni aranžer«, katero je sestavil in založil g. France Kolbezen, izložbeni aranžer v Celju. Na knjigo, ki je te dni izšla kot prva te vrste v naši strokovni literaturi, bogato opremljena s slikami, naše interese s tem ponovno opozarjamo in jim toplo priporočamo, da si jo nabavijo. Knjiga jim bo v prizadevanjih, da svojo izložbo čim okusnejše in zanimivejše opremijo, prav dobro služila.

MERKURJEV JOUR FIX.

S prijetnim večerom v salonu restavracije »Zvezda« je v četrtek zvečer otvorilo trgovsko društvo »Merkur« svoje letošnje prijateljske sestanke. Dobra udeležba, neprisiljena zabava in animiranost na prvem večeru obetajo, da se bodo Merkurjevi jour fixi tudi letos prav prijetno razvijali. Delo, ki si ga je nadelo društvo lanske leto s tako intenzivno gojitvijo družabnosti med svojimi člani in prijatelji trgovstva, bo letos napredovalo, prijateljski sestanki se bodo udomačili, da jih ne bomo mogli več pogrešati.

Ob prijetnem razpoloženju je »Merkurjev« velezaslužni predsednik g. dr. Windischer s prisrčnimi besedami pozdravil navzoče dame ter došle zastopnike ljubljanskega obrtništva. Pozdravil je posebej predsednika Zveze obrtnih zadrug g. E. Franchettija, predsednika Naprednega obrtnega društva g. Rebeka, načelnika zadruga knjigovozov g. Jakopiča, načelnika mizarske zadruga g. Bernika, načelnika krojaške zadruga g. Kersniča, ter starega delavca na polju obrtniške organizacije g. Zamljena. Posebej je tudi še pozdravil načelnika ministrstva trgovine in industrije g. dr. R. Marna in urednika Trgovskega lista g. dr. Plessa, ter vse došle goste in člane.

Za pozdrave se je v imenu obrtnikov zahvalil g. Rebek, naglašujoč željo, da bi se prepotrebni stiki med trgovci in obrtniki čimbolj poglobili. Z navdušenim odobravanjem so navzoči pozdravili nato besede g. dr. Windischerja, ki je v odgovoru gosp. Rebeku omenil, da se bo Merkur, z izvrstnim svojim pevskim zborom udeležil tudi sestanka obrtnikov, da se s tem prisrčne vezi med tema stanovoma ojačajo.

Društveni pevski zbor je pod spretnim vodstvom g. Premelča spravil vse v najlepše razpoloženje in vidno zadovoljni nad nepričakovano lepo uspehim prvim sestankom so se udeleženci razšli šele okoli polnoči.

Stroški angleškega štrajka.

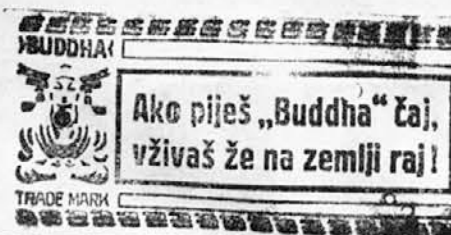
Angleški minister notranjih zadev Johnson-Hicks ceni škodo, povzročeno po premogovnem štrajku, na 400 milijonov funtov, zguba, ki prekaša stroške burske vojske.

Profesor Bowley z Londonske gospodarske šole ceni direktno zgubo na 160 milijonov funtov; tu zraven je 96 milijonov funtov kot znesek za manjšo premogovno produkcijo v primeri z lanskim letom. K 160 milijonom pride 30 milijonov zgube železne in jeklene trgovine, 26 milijonov zgube železnice, 3 milijoni izdatkov zveze železničarjev, povzročenih po štrajku itd. Ne upoštevajoč rudarje znaša število onih, ki so vsled štrajka zgubili kruh, 351.578. Na račun zgube gredo nadalje veliki izdatki delavcev, zlasti rudarjev, ki so živeli v zadnjih šestih tednih na up, dalje možnost zvišanja bančne obrestne mere, gotovost novih davkov za izenačenje zgube na dohodkih, vpliv na zunanjo trgovino, pri čemer finančni krogi poudarjajo, da se bo polna posledica poznala šele pozneje.

Vpliv glede zunanje trgovine nam kažejo sledeče uradne številke: V prvih desetih letošnjih mesecih je znašala pasivnost zunanje trgovine 62 milijonov 485.000 funtov; ta znesek bi bil še veliko večji, če bi se bilanca zunanje trgovine v mesecih pred štrajkom ne bila zboljšala. Skupni izvoz je padel v prvih letošnjih desetih mesecih za 15,7 odstotkov na 652 milijonov funtov, uvoz pa za 5,4 odstotke na 1016 milijonov funtov. Množina v prvih šestih mesecih štrajka uvoženega premoga je znašala 14.324.000 ton ob povprečni ceni 39 sh 3 d za tona.

Kljub ogromnim stroškom štrajka znaša Bowleyeva cenitev direktne zgube vendarle samo 4 in pol % letne vrednosti vsega na Angleškem producirane blaga in vse napravljene službe.

O štrajku navedemo še par drugih podatkov. Traja od 1. maja naprej. Za obravnavanje o vladnih predlogih se je izreklo 432.000 rudarjev, proti njim

352.000. Lani so nakopali mesečno okoli 20 milijonov ton premoga; v prvih letošnjih mesecih štrajka sploh nič; od septembra naprej, ko so se začeli rudarji zopet oglašati na delo, pa tedensko vsaj 1 milijon ton. Izvoz premoga je popolnoma zastal, uvozila je pa Anglija inozemskega premoga za 15 milijonov ton. O kovinski industriji govorimo zmeraj v »Kovinskem trgu.« Prva skrb vlade po končanem štrajku je ta, da se nabavi kolikor mogoče velike nove zaloge in da se premogovne postaje v inozemstvu založijo z ladijskim premogom. Angleški ladijski premog je pač najboljši. Na eksport premoga pa še dolgo ne bo mogoče misliti. Na evropskem premogovnem trgu se končani štrajk zaenkrat še ne bo poznal.

Angleški delavci so po vojski vsled štrajkov in odpustov izgubili na meddalih več kot 4 milijarde funtov; to je pa več kot polovica državnega zadolženja. Angleškemu delavcu se danes ne godi več tako, kot se mu je, z zavistjo gleda na ameriškega. Vidi pa, da se tudi država omejuje, da proračun ni več stari proračun. Država varčuje in se pripravlja na boljše bodočnost, in delavec jo bo na lastno korist moral podpirati. In že se oglašajo optimisti in pravijo, da je Anglija sedaj usposobljena spet za daleko pomembnejša dela. Najbolj brihtni in strokovno najboljši voditelji angleške produkcije so samozavestni. Premogovni štrajk je povzročil zastoj najmanj 60 odstotkov industrijskih obratov in zmede na Kitajskem so iztrgale Angliji ta njen največji prekomorski trg. Ko bosta ti dve oviri odstranjeni, pravijo, bo šlo spet vse na bolje. Tovarne so izbornore urejene in morejo izdelati velikanske množine blaga, trgovska morarica prometno službo lahko brezhibno upravlja in so se izjalovili vsi poskusi, da bi ji vzeli njeno vodilno vlogo, še pridobila je na svoji notranji moči; organizacija denarnih zavodov krije potrebo po glavnici lahko v popolni izmeri; New York ima sicer največji zlati zaklad na svetu, a London je še zmeraj denarno središče sveta. V rokah onih mož, ki vodijo angleško finančno in angleško brodogradnjo, je pa tudi vsa kontrola angleške produkcije. Svoj čas smo priobčili članek o monopoliziranju svetovnih surovin (Trg. list št. 109) in smo pokazali, kako si zna Anglija na drug način nadomestiti izgubo, povzročeno po premogovnem štrajku.

Enrilo

Splošno priljubljen

kavni nadomestek

okusen i cenen.

Dobiva se v vseh

dobro asortiranih

kolonijalnih trgovinah.

LISTEK.

H. P.:

Tajlorizem v pisarnah.

(Nadaljevanje.)

Tudi v malih pisarnah, kjer delo ne more biti razdeljeno in kjer opravlja eden in isti uradnik ali podjetnik vrsto različnih opravil kot ravnatelj, korespondent, kalkulator, knjigovodja, prodajalec itd. se da marsikaj poenostaviti in skrajšati delo. Treba je le povsod v vseh slučajih poudariti, če se ne da morebiti izvršiti delo še bolj enostavno in če se ne da vporabljalati enostavnejše metode.

Za dosledno tajloriziranje pisarn bi bila zelo potrebna uvedba normalnih formatov za vse tiskovine, dopise, dopisnice, račune, risbe itd. Vsled anarhije formatov, ki vlada danes, se izgubi mnogo prostora v mapah, predalih in omarah, ker se radi različnosti formatov iste ne da popolnoma izrabiti. Dokler ne bodo vpeljani normalizirani formati mednarodno, kakor n. pr. meterska mera, ne preostane za enkrat drugega, kot da vpele podjetje iste vsaj v lastnem delokrogu. Pri nas pridejo v poštev normalni formati, katere je izdal nemški normalizacijski odbor ali pa t. zv. svetovni format, katerega je iznašel slavn nemški znanstvenik W. Ostwald. (Glede svetovnega formata glej članek: H. Pajer: Svetovna

organizacija duševnega dela v »Vedi« str. 632. iz l. 1913.). Obe vrsti formatov, ki sta že precej razširjeni, sta zgrajeni na istih osnovnih principih; razlika obstoja le v absolutni dimenziji, ki pa ni velika.

V večjih, neurejenih pisarnah se zgubi zelo mnogo dragocenega časa s premišljevanjem, kdo da ima rešiti došli dopis ali zadevo. Ako ni iz vsebine dopisa jasno razvidno katerega oddelka se tiče, roma dopis večkrat iz oddelka v oddelk, se založi, zgubi ali pa zastara tako, da pade marsikatero delo v vodo. Zato vporablajo moderna, vzorno urejena podjetja posebna znamenja, iz katerih je takoj razvidno, katerega oddelka se tiče. V manjših podjetjih se vporablja za označbo začetna črka onega, ki je pismo diktiral in pisal na stroju. V večjih pisarnah se vporablja za označbo številke, tako da je iz številke razviden oddelk in oseba, katere se zadeva tiče. Ta način je bolj primeren kot prej navedeni, kajti oddelki ali mesta so stalna, dočim se uradniki menjajo, so odsotni ali na dopustu. Ravnatelj ali pa kak drug faktor, ki ima nalogo razdeljevati pošto, ne more biti vedno poučen, kdo sedi v tem ali onem oddelku, zato je boljše, da se označujejo oddelki in funkcijska mesta, mesto oseb, ki ta mesta zavzemajo.

Zelo važna je tudi točna in dosledna registracija in evidenca korespondence. Kjer se ta zanemarija, je treba premetati

včasih vso pisarno predno se kak dopis najde. Vsaka stvar mora imeti svojo točno opredeljeno mesto kamor se deponira. Sistem registracije in evidence mora omogočati, da lahko tudi uradnik, ki je šele en dan v uradu, brez spraševanja lahko najde na podlagi pojasnjevalne razpredelnice, obešene na steni, takoj vsako stvar, ki jo potrebuje.

Za racijonelno obratovanje v industrijskih in stavbnih podjetjih ni nič manj važna in potrebna točna evidenca rizb v konstrukcijski pisarni in deponiranje istih. Za deponiranje rizb so najbolj primerne omare z ležečimi predali, kajti v stoječih mapah se rizbe, ki so napravljene na tankem papirju, kaj rade zmečkajo s tem, da zdrsne del navzdol. S konsekvencno vporabo normalnih formatov se prihrani tu mnogo na prostoru ker se predale lahko bolj intenzivno izrabljajo, če so narejeni po dimenzijah normaliziranih formatov. Za registriranje rizb obstoja več metod. Pri eni se vlagajo rizbe po vrsti brez ozira na vsebino z zapovrstnim numeriranjem po velikosti v dotične predale, številke rizbe, številko predala in mape in druge potrebne podatke pa se zapisuje v posebno kartoteko, razvrščeno po stvarnih vidikih. Pri drugi pa se dajo rizbam kombinirane številke, tako, da številka sama pove, kaj vsebuje rizba in kje se nahaja. V to svrhu se da vporabljalati z uspehom Melvil

Dewey-ev dekadičen registrirni sistem. (Glej prej omenjeni članek v »Vedi«.) Pri tem sistemu je potrebno najmanj 10 predalov vsek s potrebnim številnim map. Številka rizbe je sestavljena iz zaporedne številke, ki je razvidna iz knjige, kamor se rizbe brez ozira na vsebino kronološko vpisujejo, ter številke, ki označujejo kategorijo risbe, obenem pa predal in mapo, kjer se nahaja, oziroma kamor se ima vložiti.

V zanikerno urejenih podjetjih, kjer so na čelu ljudje, ki nimajo smisla niti za navaden red, še manj pa za tajloriziranje, se zgodi zelo pogosto, da se mučijo konstrukterji ponovno z stvarmi, ki so bile nekoč že narejene, ker ni prave evidence risb ali pa morebiti sploh nobene.

Če pa je izvedena točna evidenca risb, se prepriča konstrukter lahko takoj ali obstoja že kaka rizba dotičnega predmeta ali pa vsaj podobna, ki bi služila za olajšanje dela. Isto velja tudi za že izgotovljene projekte in ponudbe. Ako ni prave registrature, se ne more konstatirati, kaj je bilo že narejeno in kaj še ni bilo; zato se dogaja marsikaj, da se dela nov projekt ali nova ponudba za stvar, ki je bila nekoč že narejena. To velja tudi za tuje ponudbe. Če se teh nima v evidenci, se lahko ponovno nadleguje tuje tvrdke za izdelavo istih, kar pomeni za obe strani zgubo na času in delu.

(Dalje sledi.)

OMEJITEV IZVOZA ŽIVIL IZ FRANCIJE.

Francoski min. predsednik Poincaré je skupaj s trgovskim ministrom izdelal obširen program, ki naj s številnimi omejitvami izvoza prepreči nadaljno dviganje cen za živila. Prav posebno se je za to sklicani ministrski svet zavzel za krompir in bo izvoz krompirja sploh prepovedan. Za semenski eksportirani krompir bodo morali kmeti importirati enake množine jedilnega krompirja. Od prevoznega krompirja mora ostati 20 odstotkov v Franciji. Izvoz mesa in živine se bo znižal na 8000 stotov na mesec. Izvoz surovega masla, mleka in jajec, dovoljen doslej v omejenem obsegu, bo popolnoma prepovedan.

* * *

POGAJANJA ZA SKLENITEV TRGOVINSKE POGODBE S POLJSKO.

Dne 17. t. m. so se pričela v Varšavi pogajanja med našo in poljsko delegacijo za sklenitev trgovinske pogodbe. Predvideva se, da bodo pogajanja trajala mesec dni. Cilj pogajanja je sklenitev definitivne trgovinske pogodbe med našo državo in poljsko republiko v svrhu ureditve in poglobitve gospodarskih odnosov med obema državama.

* * *

V ITALIJI SE UVEDE POSEBEN DAVEK NA AVTOMOBILE IZ INOZEMSTVA.

Na seji italijanskega senata, 18. t. m., se je sklenilo uvesti poseben davek na avtomobile, ki prihajajo v Italijo iz inozemstva. Utemeljuje se ta sklep s tem, ker se tudi v sosednjih državah zahteva od italijanskih avtomobilov posebni davek.

* * *

PRIPRAVE ZA SVETOVNO GOSPODARSKO KONFERENCO.

Druga pripravljalna gospodarska konferenca je bila otvorjena v Ženevi 15. t. m. ob navzočnosti številnih odličnih oseb iz vsega evropskega gospodarstva. Predsednik Theunis (Belgija) je pozdravil navzoče in je dejal, da se je v mesecih od prve konference naprej gospodarski položaj Evrope bistveno zboljšal. Naloga sedaj zborujoče konference je ta, da na podlagi številnega, pripravljenega materiala izdela program Mednarodne gospodarske konference. Izrazil je upanje, da bodo dosedanja predela omogočila skorajšnje sklicanje velike konference.

Za Theunisom je govoril predsednik Mednarodne trgovske zbornice, Artur Balfour in je dejal, da bo stopila Mednarodna trgovska zbornica popolnoma v službo konference in da ji bo predložila svoj obširni material.

Francoski delavski zastopnik Jouhaux je izvajal, da se bo z delavskega stališča morala pečati konferenca v prvi vrsti s sledečimi točkami: 1. stabiliziranje valut, plač in cen; 2. odstranitev previsokih carin; 3. nadziranje mednarodnih industrijskih kartelov v brambo interesov konsumentov; 4. ureditev vprašanj, tičeših se izseljevanja in priseljevanja; 5. ustanovitev stalne mednarodne gospodarske organizacije, podobno kakor je mednarodni delovni urad.

Te točke se torej v splošnem strinjajo s programom, kakor ga je začetil bivši francoski minister Loucheur in o kojem je govoril na Dunaju. »Trgovski list« je priobčil v Loucheurjevem govoru v št. 122 in 124 dva članka, z naslovom: Gospodarska politika Evrope. Loucheur ravno je svetovno gospodarsko konferenco zamislil.

* * *

REORGANIZACIJA BOLGARSKE BANKE.

V zvezi s posojilom, ki ga je dovolila Zveza narodov za kolonizacijo makedonskih beguncev v Bolgariji, je zvezna finančna komisija predpisala več reform v statutu Bolgarske banke, ki jih je sedaj sobranje votiralo in ki bodo stopile v veljavo s 5. januarjem 1927. Strokovnjak in odposlanec Zveze narodov Artur Salter je bil v Bolgariji, da izvede skupaj z bolgarskimi strokovnjaki reforme, zahtevane od Zveze narodov. Temeljna reforma bolgarske Narodne banke se začne s spremembo bančnega statuta. V bodoče bo banka samo emisijska državna banka in ne bo več izdajala hipotekarnih

zavarovanih ali drugih dolgoročnih posojil. Postala bo torej koncesionirana emisijska banka s lastno avtonomijo.

Akcijski kapital, broječ sedaj 500 milijonov levov, bodo dvignili na 1 milijardo levov. Z dobički bodo krili stare obveznosti. Delež države na dohodkih bodo toliko časa beležili h glavnici, da bo glavica dosegla višino ene milijarde. Posebna v državnem proračunu omenjena postavka države v višini 150 milijonov levov bo všeta tudi h glavnici banke. Zlato kritje izdanih bankovcev je preračuneno na 33 in eno tretjino %, bankovci naj se donositelju izplačajo v polni vrednosti. Rezerve bank se morajo naložiti v zlatih ali srebrnih palicah ali pa v tujih zlatih devizah. Če bi se zlata rezerva banke znižala, je treba takoj odrediti vse potrebno, da se zlato zaklad dvigne na 33 in eno tretjino %. Kakor rečeno, bo ta banka samo emisijska banka, ne akcijska družba. V upravni svet pridejo namesto dosedanjih 6 članov 4 zastopniki banke, dalje po en zastopnik poljedelstva, industrije, trgovine in zasebnih denarnih zavodov. Zastopnika agrarcev voli kongres kmetov, druge tri odpošljeta sofijska borza in bolgarska trgovska in obrtna zbornica. Nadzorujoči zastopnik bolgarske vlade pride tudi v upravni svet, a brez glasovalne pravice; on gleda na sklepe s stališča obstoječih zakonov in ima tudi pravico, da v gotovih slučajih vložijo svoj veto. Proti temu veto se pa lahko pritoži upravni svet v najvišji instanci pri najvišjem upravnem sodišču.

Narodna banka bo kot v preteklosti brez posebne odškodnine ostala glavna državna blagajna, ki bo upravljala za državo v tekočem računu vse davčne dohodke in takse. Iz tega tekočega računa se krijejo lahko v proračunu predvideni izdatki. Itd. Slednjič si je pridržala bolgarska vlada pravico na kontokorentni predjem do višine 300 milijonov levov, podeljeno ji z zakonom od 30. junija 1922.

Torej popolnoma nova ureditev, ki bo v skladu s sedanjimi potrebami Bolgarije.

* * *

TRGOVSKA POGODBA MED ITALIJO IN GRŠKO.

Ze več mesecev se trudi Italija za dosego trgovske pogodbe z Grško. Od nešteti navidez nepremagljivih težkoč je bila največja ona o sporazumu glede kabotaže. (Kabotaža je prosti promet italijanskih ladij med grškimi pristanišči.) Menda se bodo v teh dneh dogovorili, a vprašanje kabotaže bodo iz dogovora sploh izpustili. Pogodba bo sklenjena na tri leta, odpoved bo tromesečna.

Trgovina.

Ruska zunanja trgovina. Od oktobra 1925 do aprila 1926 je znašal uvoz v Rusijo 440 milijonov rubljev. Največ je uvozila Nemčija, 27 %, nato Anglija 18 %, Amerika 16, Egipt 4, Češkoslovaška 4, Avstrija 3 %. Eksport je znašal 357 milijonov rubljev; tu je bila pa Anglija na prvem mestu s 30 %, in Nemčija z 18 % na drugem. Sledijo Latvija 12, Francija 7, Italija 6, Amerika 4 in Estonka 4 %.

Industrija.

Ogrska industrija. Skupna vrednost ogrske tovarniške industrijske produkcije je znašala leta 1925 1.700.000.000 zlatih kron in je bila za 166 milijonov večja kot leta 1924. Največja je bila produkcija živil in nasladi, 46 %; od 703 milijonov leta 1924 se je dvignila na 785 milijonov leta 1925. Z izjemo železne industrije so vse industrije napredovale.

Italijanska produkcija sladkorja. Iz Rima poročajo, da bo znašala vsa italijanska sladkorna produkcija pro 1926 2 milijona 756.000 stotov, dočim so govorile cenitve o 2.300.000 stotov. Ta produkcija je še enkrat tako velika kot lanska in je Italija primorana, da uvozi samo 400.000 stotov sladkorja. Upajo, da bo v bodočem letu domača produkcija krila ves italijanski konsum; to tembolj, ker zna hmeljska kriza povzročiti razširjenje sladkornopesne kulture.

Ogrski in poljski sladkor. V ogrskih industrijskih krogih pravijo, da so s polno kapaciteto delujoče sladkorne tovarne predelale doslej že 60 % sladkorne pese in da bo do sredi decembra predelana že vsa količina. Tedaj bodo sladkorne tovarne svoje delo zopet ustavile.

Pravijo, da bo produkcijski zaključek daleč zaostal za cenitvijo v začetku kampanje. — Od vseh poljskih sladkornih tovarn jih dela sedaj 64, nova kampanja se je pričela. Prva večja pošiljatev je šla na Kitajsko, via Danzig.

Ruska industrija. V gospodarskem letu 1925/26 je po uradnih sovjetskih poročilih znašala industrijska produkcija 3.556.432.000 rubljev, v gospodarskem letu 1924/25 pa 2.559.925.000 rubljev. To pomeni prirastek 38,94 %. Število delavcev se je dvignilo od 1.727.000 na 1.944.000 za 12,6 %. Vse to so napravili Rusi izključno le z lastnimi sredstvi, brez pomoči inozemskega kapitala. Izgleda za novo gospodarsko leto označajo še nadalje za ugodne.

Avstrijska industrija in rjavi premog. Pogajanja med osrednjo zvezo avstrijskih lastnikov rudnikov in med glavno zvezo avstrijskih industrijev se zaključujejo. Glavna zveza industrijev se je v temelju z zastopniki premogovnikov že sporazumela in se obvezuje, da bo prilagodila svoje obrate rjavemu premogu in da bo sklenila s premogovniki dolgoročne zaključke. Na drugi strani so se pa premogarji zavezali, da bodo dvignili produkcijo za 60 %, s čimer bo preskrbljeno za neovirano delovanje industrije.

Amerika in evropski jekleni trust. Gary, predsednik jeklenega trusta v U. S. A. je imel v jeklenem zavodu nagovor in je izvajal, da ni na gospodarskem obzorju nobenih znamenj, ki bi kazala na večje nazadovanje v povpraševanju po jeklu v bližnji bodočnosti. Glede veliko obravnavane inozemske konkurence — evropskega kartela — je dejal, da zaenkrat ni nobene nevarnosti. Če bi se pa pojavila močnejša konkurenca, bi se morda posrečilo, da bi se na mednarodni jekleni konferenci razmere prostodušno obravnavale in bi se dosegel pošten sporazum ter dogovor glede cen, s pogojem seveda, da bi ameriške oblasti dogovorom pritrile. To ni nič drugega, kakor da se Amerikanci novega kartela bojijo in da ga že sedaj vabijo, naj se sporazume z njimi.

Premog in kalij. Nemška premogovna in kalijeva industrija se pogajata o skupnem delovanju obeh industrij na kemičnem polju. Pogajanja so se začela zato, ker so se v krogih barvne industrije javili pomisleki glede izdelovanja dušika. Zato mislijo, da bi se s skupnim nastopom premogovne in kalijeve industrije mogla ustvariti konkurenca proti barvni industriji, ki je sedaj na polju izdelovanja dušika neomejena vladarica. Dogovori so še v prvih početkih.

TRIKO-PERILO
za moške, žene in otroke,
volna v raznih barvah, rokavice,
nogovce, dokolenice, nahrbtniki
za šolarje in lovce, dežniki,
kloti, šifoni, žepni robci, palice, vilice, noži,
škarje, potrebščine za šivilje,
krojače, čevljarje, brivce
edino le pri trvdki

Josip Petelinc
Ljubljana
blizu Prešernovega spomenika.

Najnižje cene! Na veliko in malo!

Denarstvo.

Ukrepi upravnega odbora Narodne banke. V Beogradu se je vršila 15. t. m. redna mesečna seja glavnega upravnega odbora Narodne banke. Gg. Srečković in Novaković sta poročala o reviziji podružnice v Zagrebu. Revizija e izpadla ugodno. Nadalje se je tudi sklenilo priporočati potom stanovskih organizacij vsem trgovcem kreditiranje na podlagi menice. Trgovci naj bi od svojih odjemalcev zahtevali menice, koje bi nato Narodna banka s posredovanjem bank ali pa neposredno eskomptirala. 15. decembra se skliče anketa glede vprašanja obrestne mere. Na anketo bodo pozvani iz Beograda 4 delegati, iz Zagreba 3 delegati in iz Ljubljane 2 delegata.

Promet.

Znižanje železniških tarifov. Kakor se poroča iz Beograda, je že izdelan načrt novega potniškega tarifa. Znižale se bodo predvsem cene za brzovlake. Vozne cene za potniške vlake se bodo znižale le za I. in II. razred. Poleg tega se namerava znižati tarifa za prtljago in ekspresno blago.

RAZNO.

Ljubljanski trgovci za poplavljenice. Oblastni odbor Rdečega križa je prejel od enega trgovcev v Ljubljani prispevek v iznosu 22.150 Din. Poleg tega je prejel tudi še večjo količino raznega blaga in živil, kar je Gremij nabral med svojimi člani. Vsi darovi v denarju ali v blagu se, kakor vsi ostali pri nas nabrani prispevki porazdele izključno le za najpotrebnejše poplavljenice v Sloveniji. Gremiju trgovcev se najiskreneje zahvalujemo za požrtvovalno posredovanje, darovalcem pa za njihove darove. — Ljubljanski odbor Rdečega križa.

Ogrska industrija in ogrsko poljedelstvo. Na drugem mestu smo priobčili podatke o ogrski zunanji trgovini v prvih letošnjih devetih mesecih. Pasivnost se je zelo dvignila in je povzročilo to v ogrskih industrijskih krogih veliko vznemirjenje. Ogrska mlinska industrija je na robu propada, eksport mlevskih izdelkov je napram eksportu žita zelo nazadoval. Hkrati je pa ogrska strojna industrija, ki je bila vedno v prvi vrsti izvozujoče industrije, iz statistike zunanje trgovine popolnoma izginila. Večinoma je to posledica zgube balkanskega trga, v prvi vrsti jugoslovanskega. Drugi izredno važen znak ogrske zunanje trgovinske bilance je to, da gre eksport industrijskih izdelkov sploh nazaj in da prihajajo na njih mesto agrarni pridelki. Ogrska industrija zgublja pomen, trgovska bilanca izraža pretežno agrarni značaj ogrskega gospodarstva. To dejstvo je ogrskim industrijam posebno neprijetno.

Razstava perutnine v Bratislavi, ČSR. V dneh od 17. do 21. novembra t. l. prireja ravnateljstvo velesejma v Bratislavi, ČSR, II. deželno razstavo preutnine in drobnine. Interesenti, ki bodo eventualno to razstavo posetili in si že preskrbeli tozadevne legitimacije, lahko prestopijo mejo Čsl. republike brez običajnega vizuma, kar jim nadomešča pravkar omenjena legitimacija, ki pa mora biti potrjena od pristojnega čsl. konzulata.

35.000 vagonov boksita iz Ogrske. Splošna ogrska premogovna družba d. d. je pred kratkim nakupila ogrske tovarne boksita in dela sedaj na to, da doseže za to aluminijevo rudo prost izvoz. Ogrska vlada je dovolila prost izvoz na sledečem temelju: do leta 1946 se sme iz Ogrske izvoziti vsako leto 35.000 vagonov boksita brez carine. Izvoz boksita se je že pričel, velike množine gredo po Donavi v Nemčijo. Vsled inozemskega zanimanja za to rudo se je tečaj akcij boksita v kratkem času podvojil.

Posledice angleške rudarske stavke. Notranji minister Joyson-Hicks računa, da je rudarska stavka povzročila od sedaj več kot 400 milijonov funtov šterlingov škode. Rudarska stavka je imela tudi velik vpliv na zunanjo trgovino Anglije. Iz uradnih podatkov je razvidno, da je v prvih desetih mesecih t. l. znašal primanjkljaj trgovinske bilance 62.485.052 funtov šterlingov. V tem času se je izvoz zmanjšal za 15,7 odstotkov in je znašal 652 milijonov funtov šterlingov. V prvih desetih mesecih t. l. je Anglija uvozila iz inozemstva 14.324.314 ton premoga.

Gospodarske vesti. Cene surovega železa v Ameriki gredo gor; za prvo četrtletje 1927 je naročenih že 200.000 ton. Zaposlenost v pločevini je dobra. Od železnice pričakujejo še velikih naročil. — Od januarja do konca septembra so producirali na Poljskem 257.000 ton cinkove rude, lani v istem času 232.000 ton; surovega cinka so napravili 78.000 ton, lani 73.000. Prodajne razmere so ugodne. Surovi cink so prodajali zlasti na Nemško, Angleško, v Avstrijo in na Češkoslovaško. — Čehoslovaki so eksportirali v tretjem letošnjem četrtletju 945.000 ton črnega in 702.000 ton rjavega premoga ter 100.000 ton koksa. Na Nemško je šlo črnega premoga 324.000 ton, rjavega 569 tisoč ton. — Češki črni premog uživa znižano voznino do Ljubljane ter do postaj, ki ležijo južno in zahodno od Ljubljane. — Pogajanja nemških in angleških industrijev in zavarovalnih strokovnjakov v Londonu se bodo udeležili tudi Avstrijci. — Dolg ogrske države pri ogrski Narodni banki se je znižal za 6.400.000 pengö. — Ogrska produkcija cimenta bo dala letos 20-odstotkov več kot lani; deloma je

Kupujmo in podpirajmo domači izdelek. izvrstno KOLINSKO CIKORIJO

domača potreba večja, deloma gre pa veliko blaga ven. Spričo kvalitete ogrskega cementa bi bila produkcija lahko še večja, če bi voznina in carina temu ne nasprotovali. — Kakor ogrska produkcija cementa tako se dviga tudi produkcija apna, posledica večje stavbne delavnosti. Dvignila bi se še bolj, če ne bi sosedne dežele svoje potrebe lahko same krile. — Ogrska bilanca zunanje trgovine se je v prvih devetih letošnjih mesecih poslabšala. Lanska pasivnost v teh mesecih je znašala 52.5 milijonov zlatih kron, letošnja pa 81.1 milijonov. Lanski eksport je znašal 474.4 milj. zlatih kron, import 526; letošnji eksport 495.5, import pa 576.6 mil. zlatih kron. Prirastek importa znaša torej 10 odstotkov, prirastek importa pa niti 5 odstotkov. — Poljski izvoz sladja je padel na minimum. Pred vojsko ga je šlo veliko v notranjo Rusijo, sedaj gredo le manjše množine v Švico in v Belgijo. Vzporedno z nazadovanjem izvoza gre tudi nazadovanje kvalitete, in svetovni trg zato poljskega sladja ne mara. Sedanje cene so ca. 60 zla-

tov za 100 kg. — V zadnjih mesecih prihaja vedno več ruskega antracita v francoska pristanišča. Angleški rudarski krogi zasledujejo ta pojav z vznemirjenostjo. Francozi so kupovali antracit prej povetini v Walesu, so pa sedaj z ruskim antracitom tako zadovoljni, da tudi po končanem štrajku ne bodo Rusije pustili. Cena ruskega antracita znaša 50 do 52 šilingov za tono. — Na Poljskem so pridelali za 20 odstotkov manj surovega hmelja kot so pričakovali. Zaloge znašajo ca. 30.000 stotov; kar ni niti tretjina predvojne produkcije, ki je znašala okoli 100.000 stotov. V Lublinskem okrožju je prodanih že 85% pridelka, v voliniškem 50%. — V Bratislavi se bo začela 29. t. m. 15. seja Donavske komisije; trajala bo 14 dni. Prišli bodo tja zastopniki Württenberške, Bavarske, Avstrije, Jugoslavije, Češkoslovaške, Rumunije, Bolgarije, Anglije, Francije in Italije. Veliko vlogo pripisujejo nameru jugoslovanske vlade, da zopet spravi v obratovanje železnico, ki sta jo med vojsko napravili Avstrija in Nemčija na desnem bregu Donave. — Beremo, da se bo vršila v začetku decembra v Amsterdamu konferenca evropskih lesnih interesentov. Namen konference bi bila ustanovitev evropskega lesnega kartela. Doslej so se priglasili h konferenci Avstriji, Čehoslovaki, Poljaki, Rumuni in Finci.

Ljubljanska borza.

Petek, 19. novembra 1926.

Vrednote: Investicijsko posojilo iz l. 1921, den. 75; Loterijska državna renta za vojno škodo, den. 333; Zastavni listi Kranjske dež. banke, den. 20, bl. 22; Kom. zadolžnice Kranjske dež. banke, den. 20, bl. 22; Celjska posojelnica d. d., Celje, den. 194, bl. 198; Ljubljanska kreditna banka, Ljubljana, den. 140; Merkantilna banka, Kočevje, den. 100; Prva hrvat. štedionica, Zagreb, den. 865, bl. 868; Kreditni zavod za trg. in ind., Ljubljana, den. 170, bl. 180; Strojne tovarne in livarne d. d., Ljubljana, den. 100; Trbovelj. prem. družba, Ljubljana, den. 335; Združene papirnice Vevče, Goričane in Medvode d. d., Ljubljana, den. 105; Stavbna družba d. d., Ljubljana, den. 55, bl. 65; »Seširc, tovarna klobukov d. d., Škofja Loka, den. 104.

Blago: Trami, po kupčevi noti, feo meja, den. 290; paralelna borovina, 18, 24, 28, 38, 48, 58 mm, 4 m od 16 cm napr., I, II, feo nakl. post., den. 525; paralelna mecesnovina, 18, 24, 44 in 58 mm, 4 m, od 16 cm napr., feo nakl. post., den. 800; koruza umetno sušena, feo vag. nakl. post., bl. 160; koruza nova, času primerno suha, feo vag. nakl. post., bl. 140; koruza nova, času primerno suha, za december, feo vag. nakl. post., bl. 145; koruza nova, času primerno suha, za januar, feo vag. nakl. post., bl. 150; koruza nova, v storžu, feo vag. nakl. postaja, bl. 95; ajda prekmurska, feo vag. nakl. post., bl. 335; rž, 71-72, 2%, feo vag. nakl. postaja, bl. 225; oves, feo vag. nakl. post., bl. 160; ječmen krmilni, 62-63, feo vag. nakl. post., bl. 170; ječmen krmilni, 63-64, feo vag. nakl. post., bl. 180; ječmen letni, 65-66, feo vag. nakl. post., bl. 192.50; otrobi drobnji, feo vag. nakl. postaja, bl. 125; fižol

beli, 3-4%, feo vag. nakl. post., bl. 180; fižol rmeni, 3-4%, feo vag. naklad. post., bl. 180; krompir, feo vag. slov. postaja, bl. 135; laneno seme, feo Ljubljana, den. 380; laneno seme Podravina, feo Ljubljana, bl. 370.

Veletrgovina

A. ŠARABON

v Ljubljani

prilporeča

špecerijsko blago

raznovrsino žganje

moko in

deželne pridelke

raznovrsino

rudninsko vodo

Lastna pražarna za

kavo in mlin za di-

šave z električnim

obratom.

CENIKI NA RAZPOLAGO!

Kreditni zavod za trgovino in industrijo

Ljubljana, Prešernova ulica šte. 50 (v lastnem poslopiju)

Brzofavke: Kredit Ljubljana

Telefon šte. 40, 457, 548, 805, 806

Peterson International Banking Code

Obrestovanje vlog, nakup in prodaja vsakovrstnih vrednostnih papirjev, deviz in valut, borzna naročila, predjudni in krediti vsake vrste, eskompt in inkaso menic ter nakazila v tu- in inozemstvo, safe-depositi itd. itd.

Edino šivalni stroji in najboljše kolesa za rodbino, obrt in industrijo so le
JOS. PETELINCA
Najnižje cene! Tudi na obrokel
Ljubljana, blizu Prešernovega spomenika
Pouk v vezenju brezplačno. — Večletna garancija.

Izšla je Blasnikova VELIKA PRATIKA

za navadno leto 1927

ki ima 365 dni.

»VELIKA PRATIKA« je najstarejši slovenski kmetijski koledar, koji je bil že od naših pradedov najbolj vpoštovan in je še danes najbolj obratjan. Letošnja obširna izdaja se odlikuje po bogati vsebini in slikah. Opozarjamo na davčne epise, koje mora vsak čitati, da bo vedel, kaj smo plačevali nekdanj, kaj in koliko mora plačevati danes zlasti Slovenija.

Dobi se v vseh trgovinah po Sloveniji in stane 5 D. Kjer bi jo ne bilo dobiti, naj se naroči po dopisnici pri

J. Blasnika naslednikih
tiskarna in litografski zavod
Ljubljana, Breg šte. 12

TISKARNA MERKUR

Trgovsko-industrijska d. d.

Ljubljana

Simon Gregorčičeva ulica št. 13

Telefon št. 552

Račun pri poš. ček. zav. št. 13.108

Se priporoča za vsa v tiskarsko stroko spadajoča dela. Tiska vse tiskovine za trgovino, industrijo in urade; časopise, knjige, koledarje, letake, posetnice i. t. d. i. t. d. Lastna knjigovoznica.

Vse vrste trgovske knjige kot: ameriški journali, lavne knjige, blagajniške knjige, vsakovrsne štrance, bloke, mape kakor tudi vse vrste šolske zvezke vam nudl s svojimi prvovrstnimi izdelki najugodnejše

A. JANEŽIČ, Ljubljana

Florijanska ulica št. 14

knjigovoznica, industrija šolskih zvezkov in trgovskih knjig.

Na veliko!

Na malo!

Prva žebliarska in železoobrtna zadruga v Kropi in Kamni gorici.

Pisma: Žebliarska zadruga, Kropa (Slovenija).

Brzofavke: Zadruga Kropa.

Telefon interurban: Podnart 2.

Žebli za normalne in ozkotirne železnice.
Žebli za ladje, črni ali pocinkani.
Žebli za zgradbe, les itd.

Žebli za čevlje.
Spojke za odre in prage.
Spojke za ladje in splave.
Železne brane.
Zobje za brane.

Ključke za podobe, zid, cevi, žlebove itd.
Vijaki z maticami.
Podložne pločice.
Matice.

Zakovice za tenderje, kotle, mostove, sode, pločevino, kolesa itd.
Vijačni čepi.
Verige.

Izdeluje lahke transmisije, popravlja strokovnjaško gospodarske stroje in opreme za vodne žage in mline.

Vsi v našo stroko spadajoči železni izdelki po vzorcih in risbah najceneje.

Ilustrovani ceniki na razpolago.

Prodaja se samo na debelo trgovcem.